

تصویب نامه شماره ۵۴۹۱۰ ت/۶۳۰ مورخ ۶۶/۸/۹ موضوع آئین نامه فوق العاده سختی شرایط
محیط کار و نوبت کاری
موضوع بندهای «خ» و «د» ماده ۳۹ قانون استخدام کشوری

عیات وزیران در جلسه مورخ ۱۳۶۷/۲۹ بنا به پیشنهاد شماره ۲۰۵۸ د مورخ
۱۳۶۵/۷/۱۲ سازمان اموراداری و استخدامی کشور، آئین نامه فوق العاده سختی شرایط محیط

کار و نوبت کاری موضوع بندهای «خ» و «د» ماده ۳۹ قانون استخدام کشوری را بشرح زیر تصویب نمودند:

ماده ۱- فوق‌العاده سختی شرایط محیط کار به متصدیان مشاغلی تعلق می‌گیرد که با وجود رعایت شرایط بهداشتی و ایمنی مربوط شاغل در معرض ابتلا به بیماریها یا عوارض نامطلوب قرار گرفته و یا اینکه ماهیت وظایف آنان احتمال بروز بیماری یا عوارض نامطلوب بدنیال داشته باشد.

ماده ۲- دستگاههای مشمول این آئین‌نامه مکلفند بمنظور تأمین شرایط بهداشتی و ایمنی و ایجاد محیط مناسب کار برای متصدیان مشاغل این آئین‌نامه لوازم و ابزار مورد نیاز را فراهم نمایند.

نمونه - دستگاههای مذکور مکلفند به افرادی که تصدی مشاغل موضوع این آئین‌نامه را بعهده دارند، بدو آموزشهای ایمنی و بهداشتی لازم را در مورد کار و وظائف محوله به آنان معمول دارند و قبل از شروع کار و یا در حین اشتغال هر دو سال یکبار امکان معاینات پزشکی کاملی آنها را فراهم آورند و چنانچه صلاحیت آنان از نظر پزشکی موردتأیید قرارگیرد بکار مورد نظر ادامه دهند، کلیه مخارج معاینات و آزمایشهای مربوط به عهده دستگاه متبوع مستخدم خواهدبود.

ماده ۳- مبنای محاسبه و پرداخت فوق‌العاده‌های مذکور در این آئین‌نامه حقوق گروه و پایه مستخدمین رسمی و در مورد مستخدمین پیمانی یک دوم اجرت ماهانه آنان تعیین می‌گردد که با توجه به تعاریف مندرج در جدول پیوست به پنج درجه تقسیم و بشرح زیر قابل پرداخت است.

درجه ۱:

معادل پنج درصد (۰/۵) حقوق گروه و پایه مستخدم رسمی و معادل دو و نیم درصد (۰/۲/۵) اجرت ماهانه مستخدم پیمانی.

درجه ۲:

۱- در اجرای مصوبه شماره ۱۱۱۹۲/ت/۱۵۹۰۶ هـ مورخ ۱۳۷۶/۹/۱۳ حقوق مبنای مستخدم مبنای محاسبه واقع میشود.

معادل ده درصد (۱۰٪) حقوق گروه و پایه مستخدم رسمی و معادل پنج درصد (۵٪) اجرت مستخدم پیمانی.

درجه ۳:

معادل پانزده درصد (۱۵٪) حقوق گروه و پایه مستخدم رسمی و معادل هفت و نیم درصد (۷/۵٪) اجرت مستخدم پیمانی.

درجه ۴:

معادل بیست (۲۰٪) حقوق گروه و پایه مستخدم رسمی و معادل ده درصد (۱۰٪) اجرت مستخدم پیمانی.

درجه ۵:

معادل بیست و پنج درصد (۲۵٪) حقوق گروه و پایه مستخدم رسمی و معادل دوازده و نیم درصد (۱۲/۵٪) اجرت مستخدم پیمانی.

تبصره ۱- در صورتی که سختی شرایط محیط کار برخی از مشاغل با تعدادی از عوامل مختلف مندرج در جدول درجات عوامل سختی شرایط محیط کار همراه باشد، هنگام محاسبه و پرداخت فوق‌العاده یاد شده مجموع امتیازهای عوامل مربوط منظور می‌گردد.

تبصره ۲- حداکثر میزان فوق‌العاده سختی شرایط محیط کار مشمولین این آئین‌نامه در هیچ مورد از پانزده هزار ریال در هرماه تجاوز نخواهد کرد.^۱

تبصره ۳- کلیه افزایشهای فوق‌العاده شغلی که پیش از تصویب این آئین‌نامه علاوه بر ارقام مندرج در تصویب‌نامه‌های مربوط به فوق‌العاده شغل به اعتبار شرایط محیط کار از طریق شورای حقوق و دستمزد برقرار گردیده‌اند پس از برقراری این فوق‌العاده ملغی می‌گردد.^۲

ماده ۴- وزارتخانه‌ها، سازمانها و مؤسسات دولتی مکلفند برای اجرای مفاد این آئین‌نامه کمیته‌ای مرکب از بالاترین مقام اداری و مالی، مدیر کل یا رئیس کارگزینی و مدیر کل یا

۱- به زیر نویس تبصره بعدی مراجعه شود.

۲- در اجرای تصویب نامه شماره ۱۰۷۴۶/ت/۱۸۸۷۶-هـ مورخ ۲۷/۶/۲۲ هیأت وزیران از تاریخ ۱۳۷۸/۱/۱ تبصره های ۲ و ۳ ملغی شده است.

ماده ۵- آئینته از کارکنان وزارتخانه‌ها و مؤسسات مشمول قانون استخدام کشوری که
بموجب قوانین خاص از فوق‌العاده‌های سختی محیط کار یا صحریت شغل و نوبتکاری و یا
عناوین مشابه بهره‌مند می‌باشند مشمول مفاد این آئین نامه نمی‌گردند.

جدول فوجات و عوامل مستحق خوراک محیط کار

درجه				
عنوان عامل	۱	۲	۳	۴
سرو صفا	نیمه وقت بین ۱۲:۳۰ تا ۱۳:۰۰ مسی بل	نیمه وقت بین ۱۲:۳۰ تا ۱۳:۰۰ مسی بل	نیمه وقت بین ۱۲:۳۰ تا ۱۳:۰۰ مسی بل	تمام وقت پیش از ۱۲:۳۰ مسی بل
میستظفای خوراک در میزبان	-	نیمه وقت با اجساد و لوازم نظفی بل	نیمه وقت با اجساد نظفی	تمام وقت با اجساد نظفی
میزبان پیکانچی و کارهای میزبان	تمام وقت با سواد شیمیایی و کارهای سسی و آزار دهنده	نیمه وقت با سواد شیمیایی و کارهای سسی آسینجی زای	تمام وقت با سواد شیمیایی و کارهای سسی آسینجی زای	نیمه وقت با سواد شیمیایی و کارهای سسی کتخته تفریظی و (رحمی با اسطوخودوس و وسایل ایمنی) بل
کار با مواد باقیمانده و اکتسی و در تنه نظی	نیمه وقت با سواد وادعی اکتیبه	تمام وقت با سواد نظی و اکتسی	تمام وقت با سواد نظی و اکتسی	تمام وقت با اکتسی نظی (کتیبه از یک اکتسی)
کار با پیمانان روسی و نظی	میزبان سرو کار داده	کارهای سسی با پیمان روسی	کارهای سسی با پیمان روسی	نیمه وقت با پیمان روسی نظی
کار در محیط غیر متعارف	نیمه وقت در محیط گرم خورد و بنا	نیمه وقت در سوانگی با خورد و بنی	تمام وقت در سوانگی با خورد و بنی	تمام وقت در سوانگی با خورد و بنی (نظریه)
وجوه خوراک ملحق در میزبان	تفریحی همزی میستظفای آکتیبه کرد	تفریحی همزی میستظفای آکتیبه کرد	تفریحی همزی میستظفای آکتیبه کرد	تمام وقت در سوانگی با خورد و بنی (نظریه)
کار در شرایط خوبی با مسامحه	نیمه وقت در بارد و باران	تمام وقت در بارد و باران	تمام وقت در بارد و باران	تمام وقت در سوانگی با خورد و بنی (نظریه)

جدول درجات و عوامل سختی شرایط محیط کار

درجه					
میزان عامل	۱	۲	۳	۴	۵
کار در ارتفاع	تیمه وقت در ارتفاع بیشتر از ۵ متر پیش از ۵ متر	تمام وقت در ارتفاع بیش از ۵ متر و تیمه وقت در ارتفاع بیش از ۱۰ متر	تمام وقت در ارتفاع بیش از ۱۰ متر و تیمه وقت در ارتفاع بیش از ۱۵ متر	تمام وقت در ارتفاع بیش از ۱۵ متر و تیمه وقت در ارتفاع بیش از ۲۰ متر	کار در ارتفاع زیاده نظر هواپیمای مطلقاً کمتر
دوختی و برخورد اجسام خارجی	کارگاهی قطعات کم خطر برخورد می کند	تمام وقت قطعات کم خطر کارگاهی قطعات پر خطر	تمام وقت قطعات کم خطر کارگاهی قطعات پر خطر	تمام وقت قطعات کم خطر کارگاهی قطعات پر خطر	انقباض خطر آبی مستقیماً برخورد دارد
خطر برق	در معرض مستقیم برق ۱۰۰ تا ۲۰۰ ولت	در معرض مستقیم برق ۲۰۰ تا ۲۷۰ ولت	در معرض مستقیم برق ۲۷۰ تا ۳۶۰ ولت	در معرض مستقیم برق بیش از ۳۶۰ ولت	تمام وقت در معرض مستقیم برق کم
سقوط شیبه بار و لوله ها	سقوط شیبه بار بیش از ۲۰ درجه و لوله و اجزای تحت است	سقوط شیبه بار بیش از ۲۰ درجه و لوله و اجزای و اجزای فلزاً در محل تردد است	سقوط شیبه بار بیش از ۲۰ درجه و لوله و اجزای و اجزای فلزاً در محل تردد است	سقوط شیبه بار بیش از ۲۰ درجه و لوله و اجزای و اجزای فلزاً در محل تردد است	سقوط شیبه بار بیش از ۲۰ درجه و لوله و اجزای و اجزای فلزاً در محل تردد است
کار در فضاهای بسته و غیر متعارف	تیمه وقت در فضای بسته کم و غیر متعارف	تمام وقت در فضای بسته کم و غیر متعارف	تمام وقت در فضای بسته کم و غیر متعارف	تمام وقت در فضای بسته کم و غیر متعارف	تمام وقت در فضای بسته کم و غیر متعارف
کار در اقصای	تیمه وقت در ضمن آب یا زمین پیش از ۵ متر	تمام وقت در ضمن آب یا زمین پیش از ۵ متر	تمام وقت در ضمن آب یا زمین پیش از ۵ متر	تمام وقت در ضمن آب یا زمین پیش از ۵ متر	کار در اقصای بیش از ۵۰ متر

جدول درجات و عوامل سفین شرافت محیط کار

درجه

عنوان عمل	۱	۲	۳	۴	۵
تهای غیر معمول	تهای مستر	تفاهل مستر، توأم با سکونت، تهای غیر مستر توأم با سرو صافای دستگاه یا ابزار	تهای مستر توأم با صیانت های	تهای مستر توأم با صیانت های	-
درجه حرارت	مستر در حرارت های کمتر از ده درجه بالای سطح	مستر در حرارت های مساوی یا بیشتر از حرارت بالای یا	مستر در حرارت بیش از ۲۰ درجه	بسته وقت در حرارت های غیر معمول و غیر مبنای	تمام وقت در حرارت های غیر مبنای
لرزش	لرزش شدید آژار دهانه	بسته وقت لرزش نسبتاً قوی	تمام وقت توأم با لرزش	بسته وقت با حیوانات مزبور	تمام وقت با حیوانات مزبور و سرکار
کار با سیمابلات و جاسوزن کار، گود و دریا	کارهای با حیوانات مزبور سر کار دارد	-	سرکار دارد	سرکار دارد	-
جابجایی کردن قطعات سنگین	کارهای جریبا ۱۷۵۰ کیلوگرم تا ۲۵ کیلوگرم یا مکرراً ۱۷۵۰ تا ۱۷۵۰ کیلوگرم یا مسافت آنرا بلند یا نیروی مساوی را تحمل می کند	کارهای جریبا بیش از ۲۵ تا ۴۰ کیلوگرم یا مکرراً ۱۷۵۰ تا ۲۵ کیلوگرم یا مسافت آنرا بلند یا نیروی مساوی را تحمل می کند	کارهای جریبا بیش از ۴۰ تا ۵۰ کیلوگرم یا مکرراً ۲۵ تا ۳۵ کیلوگرم یا مسافت آنرا بلند یا نیروی مساوی را تحمل می کند	مکرراً بیش از ۵۰ کیلوگرم یا بلند یا نیروی مساوی آنرا تحمل می کند	مکرراً بیش از ۵۰ کیلوگرم یا بلند یا نیروی مساوی آنرا تحمل می کند
کار غیر نظمی باز	مکرراً نظمی باز ستاق مستعدان	مکرراً در فضای باز ستاقی بند آب و هوا یا مسافت در فضای باز ستاقی	مستطاب و نظمی باز ستاقی بند آب و هوا یا مسافت در فضای متناهی	بسته وقت در فضای باز مستطاب	کار تمام وقت در فضای باز

جدول درجهت و عوامل تعیین شرافت محیط کار

دوره						میزان جدول
۵	۴	۳	۲	۱		
-	تمام وقت در محیط اداری و نظارت، حتی از حد مجاز	-	نیمه وقت در محیط اداری و نظارت حتی از حد مجاز	کارگاهی در محیط اداری و نظارت، بیش از حد مجاز	کار در محیط های اداری و یا مطبوع	درجهت
-	تمام وقت در محیط های مستثنی و داری برای تطبیق و گزارش، گفته	-	نیمه وقت در محیط های مستثنی داری برای تطبیق و گزارش، گفته	کارگاهی در محیط های مستثنی و داری برای تطبیق و گزارش، گفته	کار در شرایط اداری و یا مطبوع	
-	تمام وقت با اموال و با وابستگیان اموال پر خورده دارد	-	نیمه وقت با اموال و با وابستگیان اموال پر خورده دارد	کارگاهی با اموال و با وابستگیان اموال پر خورده دارد	کار در شرایط اداری و یا مطبوع	
-	در سال حداقل بیش از نُه ماه در نیمه وقت، واقع در شهرستان دیگر به جز از محل سکونت کار کند	-	در سال بیش از سه ماه در دور از محل کار و در محیطی واقع در شهرستان دیگر به جز از محل سکونت کار کند	در سال حداقل سه ماه به دور از محل کار و در محیطی واقع در شهرستان دیگری به جز از محل سکونت کار کند	کار در شرایط اداری و یا مطبوع	کار در شرایط اداری و یا مطبوع
-	بموردی تمام وقت و مستمر به اینگونه پیمانان سروکار دارد	-	نیمه وقت با این پیمانان سروکار دارد	کار با این پیمانان سروکار دارد	کار با پیمانان اداری و یا مطبوع	درجهت